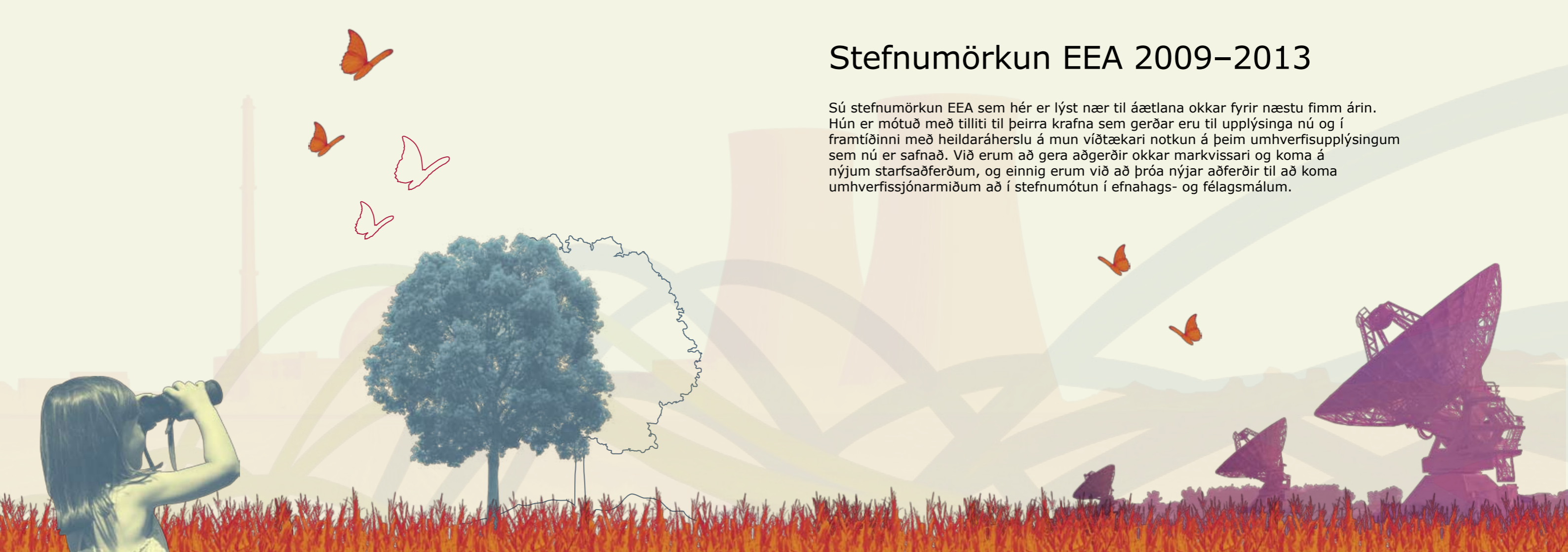

Upplýsir. Útskýrir. Eflir. Stefnumörkun EEA 2009–2013

Stefnumörkun EEA 2009–2013

Sú stefnumörkun EEA sem hér er lýst nær til áætlana okkar fyrir næstu fimm árin. Hún er mótuð með tilliti til þeirra krafna sem gerðar eru til upplýsinga nú og í framtíðinni með heildaráherslu á mun viðtækari notkun á þeim umhverfisupplýsingum sem nú er safnað. Við erum að gera aðgerðir okkar markvissari og koma á nýjum starfsaðferðum, og einnig erum við að þróa nýjar aðferðir til að koma umhverfissjónarmiðum að í stefnumótun í efnahags- og félagsmálum.

Framtíðarsýn okkar

Að verða viðurkennd sem fremsta stofnun veraldar hvað varðar miðlun tímanlegra, viðeigandi og aðgengilegra umhverfsgagna í Evrópu, upplýsinga, þekkingar og framtíðarmats á sviði umhverfismála.

Nýjar leiðir til að túlka umhverfistengdar upplýsingar

Stór hluti náttúrunnar telst til almannagæða, þ.e. eign allra en ekki sinnt af öllum. Við þurfum að finna leiðir til að gjalda náttúrunni það sem nauðsynlegt er henni til verndunar og viðhalds, svo við getum betur lært að meta gæði hennar.

Hjá Umhverfisstofnun Evrópu erum við að byggja upp hagtölur fyrir vistkerfisþjónustu og náttúruauðlindir, sem við viljum að skipi sess við hlið hefðbundinna hagtalna.

Á leið okkar að því markmiði munum við styrkja aðferðafræðilegan grunn að alþjóðlegum samningi um umhverfisbókhalð, og einnig munum við gera mat á vistkerfum Evrópu og vistkerfasþjónustu — Eureka 2012. Í framtíðinni munum við geta sýnt fram á hvernig fyrirtæki og ríkisstjórnir geta tekið upp viðhald vistkerfa til að endurskipuleggja hagkerfi veraldarinnar allrar.

Nýjar leiðir til að nota umhverfistengdar upplýsingar

Fólk þarfnast rauntíma-upplýsinga um umhverfi sitt. Til dæmis fer því fólki sem verður fyrir áhrifum vegna mikils magns ósóns og svifryks fjölgandi eftir því sem mörk borga eru færð út. Aðgangur að því sem næst rauntímagögnum um ósón er nú mögulegur í gegnum ósónvef Umhverfisstofnunar Evrópu, og stendur læknum og sjúkrahúsum til boða til að láta í té viðvörðunarkerfi fyrir einstaklinga sem viðkvæmir eru fyrir efninu.

Við hjá Umhverfisstofnun munum birta gögn á netinu um gæði andrúmsloftsins sem fengin verða frá eftirlitsstöðvum á jörðu niðri og gervitunglum hnattræna umhverfis- og öryggiseftirlitsvettvanginum (GMES), þannig að samstarfsaðilar í heilbrigðisgeiranum geti fengið betri skilning á algengustu öndunarfærasjúkdómum sem tengjast umhverfisaðstæðum.

Nýjar leiðir til að koma auga á væntanleg umhverfisvandamál

Það er afar mikilvægt reyna að sjá fyrir hvaða upplýsingar stefnumótendur, iðnaðurinn og borgarar munu þurfa til að taka ákvarðanir í framtíðinni. Með hinu nýsniðna riti okkar *Signals* — Umhverfisteikn munum við beina athygli lesenda að þeim málefnum sem við teljum líklegt að verði framarlega á framkvæmdaáætlun komandi árs.

Góð dæmi um það þegar Umhverfisstofnun hefur séð fyrir mál sem hafa hlotið almenna athygli eru starf hennar í tengslum við lífeldsneyti, niðurgreidda orku, mat á vistkerfajónustu og rafsegulgeislun.

Starf okkar byggir á varúðarreglunni, mati á sönnunarbyrði, að taka ákvarðanir við mismuandi stig óvissu og notkun líkana sem horfa til mismunandi aðstæðna til að undirbyggja ákvarðanir.

Á næstu fimm árum munum við hanna einfalt reiknilíkan sem bygir á ríkjandi félags- og efnahagslegum drifkröftum til að reyna að sjá fyrir um væntanleg umhverfisáhrif þeirra.

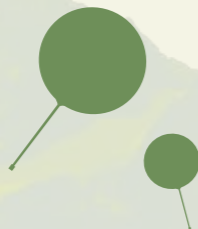
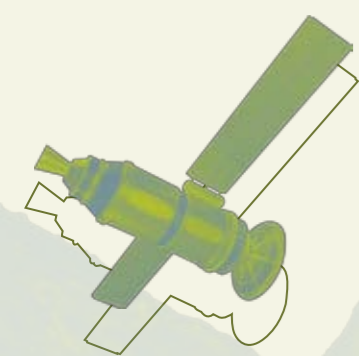

Nýjar starfsaðferðir

Þar sem sífellt fleira fólk sannfærast um mikilvægi umhverfisins í lífi þeirra hefur eftirspurn eftir áreiðanlegum staðbundnum upplýsingum um umhverfið aukist gífurlega. Það hefur verið einstök og jákvæð reynsla að veita almenningi upplýsingar eftir leiðum Umhverfisstofnunar. Með því að nota nýjustu tækni og hugbúnað höfum við getað nýtt okkur vísindaframfarir tengdar eftirliti og athugunum.

Í dag er orðið ljóst að hinn almenni borgari, einkum þeir sem búa í afskekktum héruðum eða eru í nánum tengslum við umhverfið í lífi sínu eða starfi, hafa margt til málanna að leggja. Þegar starfað er í heimshlutum eins og Norðurskautssvæðinu koma innfæddir íbúar svæðisins oft fljótar auga á breytingar en nokkur vel hönnuð áætlun um sýnatöku. Að sameina slíkar gagnauppsprettur hinu formlega umhverfi mats og greiningar verður afar mikilvægt.

Umhverfisstofnun Evrópu hefur unnið að stækkun og styrkingu tengslaneta sinna og fengið aukinn aðgang að gagnauppsprettum og gagnabönkum með hinni alþjóðlegu umhverfisathugunarstöð sinni sem ætluð er almenningi. Á næstu fimm árum munum við auka fjölda aðferða í sameiginlega umhverfisupplýsingakerfinu til að láta í té víðtæka umhverfiseftirlitsþjónustu, bæði staðbundið og á heimsvísu.

Takmark okkar

Takmark okkar hjá Umhverfisstofnun er að veita stefnumótendum og almennum borgurum í Evrópu aðgang að tímanlegum og viðeigandi upplýsingum og þekkingu sem leggja má til grundvallar stefnumörkun í umhverfismálum, til að hjálpa þeim að finna svör við spurningum um umhverfisáhrif í daglega lífinu og til að tryggja að umhverfissjónarmið og menntun verði höfð að leiðarljósi við stefnumótun.

Við stefnum að því að ná þessu takmarki á næstu fimm árum með því að:

- halda áfram að styðja við framkvæmd löggjafar í umhverfismálum Evrópu með greiningu og mati á umhverfi Evrópu;
- tryggja stöðugan aðgang að hágæða gögnum, upplýsingum og þjónustu á sviði umhverfismála;
- leggja fram samþætt umhverfismat og rannsóknarspár fyrir Evrópu og í auknum mæli í hnattrænu samhengi;

- takast á við mikilvæg forgangsráði í umhverfismálum þegar þau koma á dagskrá í stefnumörkun;
- bæta samskipti og miðlun til stefnumótenda og borgara með margmiðlunar- og notendavænum upplýsingum á mörgum tungumálum.

Skipulagsleg markmið okkar

Nýja stefnumörkun okkar byggir á þremur meginstoðum:

- að halda áfram að koma til móts við þær þarfir á upplýsingum sem settar eru fram í löggjöf Evrópusambandsins og á alþjóðavettvangi umhverfismála, einkum hvað varðar 6. umhverfisaðgerðaáætlunina;

- að láta í té tímanlegt mat á því hvernig og hvers vegna umhverfið tekur breytingum og hvort stefna í umhverfismálum, þ.m.t. 6. umhverfisaðgerðaáætlunin, stefna Evrópusambandsins varðandi sjálfbæra þróun og á tengdum sviðum, hafi borið árangur;

- að bæta samhæfingu og dreifingu gagna og þekkingar á sviði umhverfismála í allri Evrópu;

Skipulagsleg markmið okkar eru að:

- gegna lykilhlutverki í þróun og framkvæmd evrópskrar umhverfisstefnu og á tengdum sviðum, einkum hvað varðar umhverfisaðgerðaáætlun framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins;

- fylgjast með árangri umhverfisstefnu í Evrópusambandinu og aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins og í umsóknarlöndum og mögulegum umsóknarlöndum;

- styrkja eftirlit með stefnumótun Evrópusambandsins á sviði sjálfbærrar þróunar (með aðstoð umhverfisstofna sem snúa að sjálfbærri þróun) með áherslu á grundvallar þætti sem tengjast umhverfinu;

- ráðast í samþætt umhverfismat og greiningar á 6. umhverfisaðgerðaáætluninni og stefnumótun Evrópusambandsins á sviði sjálfbærrar þróunar, ýmsum umhverfisþáttum,

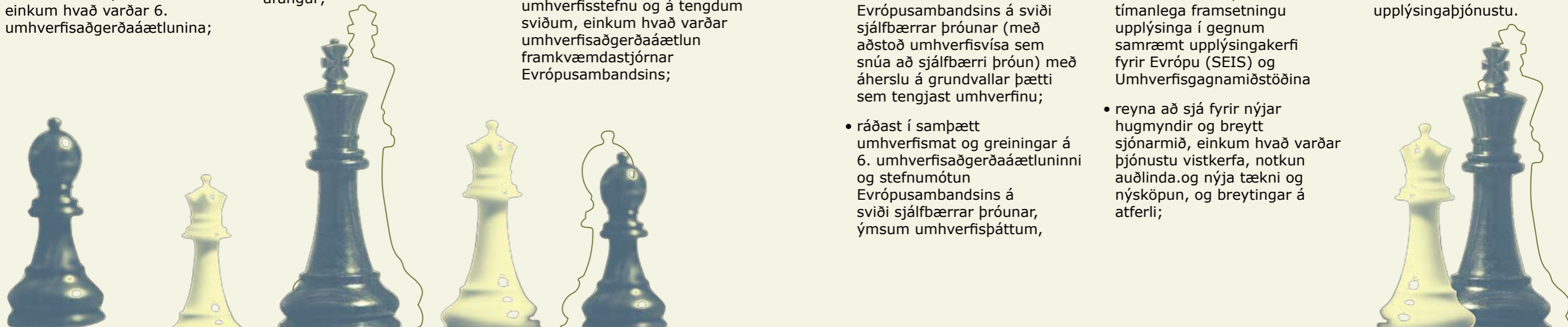
framtíðarrannsóknir og forspágreiningar vegna breytinga á samfélagslegri og efnahagslegri uppbyggingu;

- veita aðgang að upplýsingum sem uppfærast stöðugt og, þegar mögulegt er, að gögnum sem eru því sem næst lögð fram á rauntíma, til að bæta tímanlega framsetningu upplýsinga í gegnum samræmt upplýsingakerfi fyrir Evrópu (SEIS) og Umhverfisgagnamiðstöðina

- reyna að sjá fyrir nýjar hugmyndir og breytt sjónarmið, einkum hvað varðar þjónustu vistkerfa, notkun auðlinda og nýja tækni og breytingar á atferli;

- þróa nýjar tegundir þjónustu á netinu til að bregðast við þörfum fyrir menntun á sviði umhverfismála;

- stuðla að því að umhverfissjónarmið verði fastur hluti af stefnumótun og daglegu lífi evrópskra borgara, með skilvirkum boðleiðum og upplýsingaþjónustu.

Umhverfistofnun Evrópu er stofnun innan Evrópusambandsins. Verkefni okkar er að bjóða upp á traustar, sjálfstæðar upplýsingar um umhverfið. Við eru mikil upplýsingaveita fyrir þá sem tengjast þróun, notkun, framvæmdum og mati á umhverfistefnu og líka almenning. Núna eru 32 lönd meðlimir í EEA.

Umhverfisstofnun Evrópu

Umhverfisstofnun Evrópu
Kongens Nytorv 6
1050 København K
Danmark
Sími: +45 33 36 71 00
Fax: +45 33 36 71 99
Vefsvæði: eea.europa.eu
Sambandsupplýsingar: eea.europa.eu/enquiries